

til at afflasse Offer i Kirkerne — skjøndt man ved den megen Tale om den Forargelse, som skulde opstaa derved, forekommer mig at have struet denne Sag op til en Hvide, som den slet ikke fortjener — men derimod at paatage mig selv en saadan Tvang, eller være med til at paalægge nogen Anden en saadan Tvang, som den, ikke frivilligt ved den eller anden Leilighed, at maatte yde en Præst, hvad man maatte føle Trang til, det kan jeg ikke være med til. Jeg har ikke Lust til i saa Henseende at stille mig under Politiets Oplyn, jeg har ikke Lust til at give Politispioneriet Indpas paa et Omraade som dette. Men ved Siden deraf kan jeg heller ikke lade være at udtale, at Forslagsstillerne dog maasse ikke — jeg veed det jo ikke bestemt, men jeg tror det ikke — have gjort sig det klart, hvilke Medlemmer der kunde fremkomme af en Ordning som den, der her er foreslaaet. Naar det saaledes bliver aldeles lovforbudt at yde Præsten i et Sogn Offer, Accidentser eller nogen anden Ydelse, imedens det maasse i 20 Aar eller længere kan være lovbehalet i et andet Sogn at give Præsten Eligt, saa synes det mig at være en forunderlig, nemlig og selvmodsigende Tilstand, som derved vil fremkomme. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes man vil faae Befolkningen til at sætte sig ind i, at noget Saadant er forstandigt, og tror man ikke ved Siden deraf, at det vilde blive vanskeligt at raade Bod paa de Medlemmer, som kunde fremkomme som Følge af en saadan Foranstaltning? Hvis man saaledes ikke kan faae Befolkningen i et Sogn, i hvilket der i længere Aarrække, ikke har været Vacance, til at indse, at hvad der er ulovligt paa den anden Side, af deres Sogneffjel, er ikke blot lovligt, men lovbehalet hos dem selv, og hvis de som Følge deraf aldeles ophøre med at give Præsten Offer, Accidentser og andre Ydelser, hvorledes vil man saa erstatte Præsten det Afdrag i hans Indtægt, som derved fremkommer? Thi Lovens Mellemkomst som Tvangsmiddel i et

saadant Tilfælde vil bringe en saa ubhyggelig Tilstand tilveie, at man vel maa betænke sig paa at anvende Samme. Siden sidste Samling, er jeg bleven oplyst om, at paa visse Steder i Landet — idetmindste i enkelte Egne — udgjør det, som Præsten modtager paa denne Maade, nemlig som Offer og Accidentser, en meget betydelig Del af hans Indtægter. Paa nogle Steder have de udgjort $\frac{1}{2}$ af hans samtlige Indtægter, paa andre Steder $\frac{1}{6}$, og s. Ex. i Ribe Stift, i de fattigere Egne af Sylland have de udgjort $\frac{1}{4}$, hvilket er mere, end en Præst er istand til at kunne affayne, og hvorledes vil man da erstatte ham det? Nu har rigtig nok et æret Medlem (S. S. Christensen) stillet et Forslag, som vistnok gaar ud fra den samme Grundtanke og søger at afhjælpe denne Ulempe, men jeg for mit Vedkommende, kan ikke gaa ind derpaa; thi det er for mig, som om det er i Modstrid med hele Offerets og de andre Ydelsers Natur. Offer og Accidentser er fra Først af en frivillig Ydelse, og skjøndt jeg godt veed, at Loven nu kan blande sig ind i dette Forhold, saa vilde det dog forekomme mig endnu mere ubehdigt, om man selv om det kun blev delvis og i en Overgangstid, saaledes vilde bestemme det til noget Bist og gjøre det lig med andre Kommune- og Statsafgifter. Det forekommer mig, at naar vi ved Lov bestemme, at alle Tvangsforanstaltninger med Hensyn til Offer og Accidentser skulle ophøre, saa have vi gjort, hvad der ad Lovgivningsveien bør gøres, saa er Forholdet stillet paa sit rette Stade, og saa kan Lovgivningen træde tilside og overlade Forholdet til frit at udvilde sig selv.

J. A. Hansen: Da jeg som Forslagsstiller har været med til at indbringe dette Lovforslag, følger deraf ogsaa, at jeg ved Indbringelsen har været enig i den Affattelse, som er givet § 16, men naar jeg nu desuagtet stiller Forslag til en Forandring deri, er dette fremkaldt ved de Forhandlinger, som